

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 08.09.2014

A. Levent TÜZEL
İstanbul Milletvekili

6 Eylül 2014 tarihinde akşam 19.45’de, İstanbul Mecidiyeköy’de, projesini Torunlar Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı’nın üstlendiği, 21 taşeron şirketin faaliyet yürüttüğü, yıkılan Ali Sami Yen stadı üzerinde yapılan Torun Center inşaatında, asansörün 32. kattan yere çakılması sonucu, Tahir Kara, Hıdır Ali Genç, İsmail Sarıtaş, Bilal Bal, Cengiz Tatoğlu, Murat Usta, Menderes Meşe, Vahdet Biçer, Ferdi Kara, Cengiz Bilgin yaşamını yitirmiştir. 30 Ağustos itibariyle bakım süresi dolan asansörün iki-üç hafta önce de yere çakıldığı şantiyede, Nisan 2014’de asansör sistemiyle çalışan sepetin yere çakılmasıyla Erdoğan Polat ölmüştü.

Torunlar GYO Torun Center inşaatında çalışan 1500 işçinin rezidansın garajında, inşaat aletleriyle birlikte son derece ilkel koşullarda barındığı ve yemek yediği basına yansımıştır. Keza işçilerin ücretlerinin sadece asgari ücret kısmının bankaya yatırıldığı, önemli bir bölümünün elden verilmek suretiyle, Torunlar şirketinin vergi ve sigorta primi kaçırdığı iddia edilmektedir.

İşçinin canının sudan ucuz addedildiği sermaye düzeninde, patronların daha fazla kar için işçi sağlığı ve iş güvenliğine para ayırmaması, devletin, siyasi iktidarın denetimsizliği nedeniyle toplu işçi katliamları artmaktadır. Davutpaşa, Esenyurt, Ostim, İvedik, Zonguldak, Kütahya, Maraş maden-taş ocakları, Samsun-Tekkeköy ve Soma katliamlarına Torunlar rezidans işçi katliamı da eklenmiştir. Ekonominin lokomotif sektörü ilan edilen ve ölüm saçan AVM, rezidans ve gökdelen inşaatlarıyla bütün ülkeyi şantiyeye çevirmekle övünen ve bu şantiye ihaleleri üzerinden yükselen AKP iktidarının siyasi sorumluluğu açıktır.

İSİG verilerine göre sadece ağustos ayında 158 işçi hayatını kaybetmiş, yılın ilk 8 ayında 1270 işçi ölmüş, bunların 272’si inşaat işçisidir. Bu iş cinayetlerinden inşaat şirketi, inşaat izni veren, denetleyen makam ve kurumlar, ilgili Bakanlık ve Hükümet sorumludur. İş cinayetinin bugünkü faillerinden Torunlar şirketinin yükselişi, en büyük yüz şirket arasında yer alması, hükümet ilişkileri, iş sağlığı ve güvenliği şirketinin ilişkileri, iş cinayetinin sebeplerini açıkça göstermektedir.

Her gün savaşta cepheye gider gibi kelle koltukta gidilen kölece kuralı çalıştırma, toplu katliama dönüşen iş cinayetleri kabul edilemezdir. İşçilerin insanca, güvenli çalışma koşulları sağlanmalı, örgütlenmelerinin önündeki engeller kaldırılmalı, işçi sağlığı güvenliği önlemlerinin denetimi sendika ve meslek örgütlerinin sorumluluğuna verilmelidir.

Konuyla ilgili olarak;

1. Kamu arazisi niteliğindeki eski Ali Sami Yen Stadinin arazisinde projesi Torunlar Gayrimenkul Yatırım Ortaklığına ait, Torun Center inşaatında gerçekleşen işçi katliamlarında TOKİ'nin sorumluluğu nedir?
2. Torunlar GYO adına açıklama yapan yönetim kurulu başkanı Aziz Torun, Vali, Bakan, Başbakan yani ilgili her yetkili, sorumluların açığa çıkarılacağını söylüyor. Mecidiyeköy'de Torunlar rezidans inşaatında asansörün 32. kattan yere çakılması sonucu 10 işçinin ölümünden kim sorumludur?
3. Torunlar GYO, 19 Ağustos'ta, 2014 yılının ilk altı ayında, geçen yılın aynı dönemine göre net karını yüzde 96,5 oranında artırarak 271 milyon TL kar ettiğini açıklamıştır. Karını ilk 6 ayda %100 artırmış olan Torunlar GYO, işçi sağlığı ve iş güvenliği ile insanca çalışma koşulları için ne kadar para harcamıştır?
4. Torunlar GYO Torun Center inşaatında çalışan 1500 işçinin hangi koşullarda barındıkları, yemek yedikleri, çalışma koşulları, işçi sağlığı iş güvenliği önlemleri Bakanlığınızca denetlenmiştir? Bulgular nedir? Denetimde tespit edilen eksiklerin yerine getirip getirilmediği kontrol edilmiş midir?
5. Torunlar şirketinin, işçilerin ücretlerinin sadece asgari ücret kısmını bankaya yatırarak, önemli bir bölümünü elden vermek suretiyle, vergi ve sigorta primi kaçırdığı iddia edilmektedir. Bu konuda Bakanlığınızca bir denetim yapıl mıdır? Farklı mesleklere sahip usta ve işçilerin sigorta primleri hangi ücret üzerinden yatırılmıştır?
6. Torunlar GYO rezidans inşaatında fazla mesai için Bakanlığınız Bölge müdürlüğüne bildirimde bulunulmuş mudur? Bulunuldu ise, hangi saatler arasında, günlük, aylık ve yıllık kaç saat için fazla mesai yaptırmaya izin alınmıştır?
7. İş kanununa göre gece çalışma süresi 8 saat ile sınırlanmış iken, İstanbul Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nün Torunlar Center'e 24 saat çalışma izni vermesini doğru buluyor musunuz? İşçilerin yaşamlarını tüketen ağır çalışma koşullarında, 24 saat çalışmasının kamu yararı nedir?
8. Makina Mühendisleri Odası (MMO) İstanbul Şubesi tarafından, son kontrolü 30 Mayıs'ta yapılan ve geçerlilik süresi 30 Ağustos 2014'de dolan, 10 işçiye mezar olan bu asansörün denetimi/ muayenesi neden yaptırılmamıştır? Arıza yaptığı MMO muayene kuruluşuna neden bildirilmemiştir?
9. Torunlar Center inşaatında işçi ve yük taşıyan asansörün periyodik bakımları yapılmış mıdır? Şantiye şartlarında çalışan bu cihazların günlük bakımı, kontrolleri kimler tarafından yapılmıştır? Kaza anında asansör, eğitimli nezaretçiler tarafından mı kullanılıyordu? Torunlar rezidans inşaatındaki asansör sisteminde paraşüt sisteminin olmadığı, sinyal sisteminin çalışmadığı iddiaları doğru mudur?
10. Ücretleri işveren tarafından verilen iş sağlığı ve iş güvenliği uzmanları ve şirketleri, iş kazalarının ve işçi ölümlerinin önlenmesi bakımından bugüne kadar ne yarar sağlamıştır?
11. Çok katlı (yüksek) inşaatlar hangi sıklıkla Bakanlığınız tarafından denetlenmektedir? Bu tür rezidans, gökdelen tarzı inşaatların Bakanlığınızca denetlenmesi için işçilerin ölmesi mi gerekmektedir?
12. Bakanlığınızca, işçi sağlığı ve iş güvenliği tedbirlerinin eksik olması halinde "inşaatların yapımının durdurulmaması, ancak eksiklerin tamamlanması için süre verilmesi" yönünde İş Müfettişlerine bir talimat verilmiş midir?
13. Torunlar GYO'nun sahibi ve yöneticileri olmak üzere bütün sorumluların yargılanması ve Bakanlığınızın bu davaya müdahil olması yönünde bir girişimde bulunmayı düşünüyor musunuz?